

ЗАКОН УКРАЇНИ

Про державне регулювання у сфері дистанційного зондування Землі

Цей Закон встановлює правові, економічні та організаційні засади і принципи державного регулювання у сфері дистанційного зондування Землі з космосу (далі - ДЗЗ), визначає права, обов'язки і відповідальність учасників правовідносин, що виникають у сфері виробництва, обігу, використання та архівування даних ДЗЗ з космосу. Положення цього Закону поширюються на всі види діяльності, що пов'язані із дослідженням і використанням космічного простору в сегменті створення, запуску та експлуатації космічних систем ДЗЗ.

РОЗДІЛ І.

ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

Стаття 1. Визначення основних термінів та понять

У цьому Законі наведені нижче терміни та поняття вживаються у такому значенні:

власник космічної системи ДЗЗ - юридична чи фізична особа, держава або інша особа, яка має відповідно до національного чи міжнародного законодавства право власності на космічну систему ДЗЗ;

геопортал – сукупність програмно-технічних засобів, інформаційних сервісів, баз даних ДЗЗ та ресурсів геопросторових даних, що розміщені у локальній мережі або в мережі Інтернет і призначені для надання оперативного доступу до актуальних даних ДЗЗ та геопросторової інформації;

дистанційне зондування Землі з космосу (ДЗЗ) – отримання даних про Землю з космосу, використовуючи властивості електромагнітних хвиль, випромінюваних, відбиваних, поглинутих чи розсіяваних об'єктами зондування;

діяльність з дистанційного зондування Землі з космосу – експлуатування систем ДЗЗ чи окремих її елементів, а також накопичування, оброблення, інтерпретування та розповсюдження даних ДЗЗ;

дані дистанційного зондування Землі з космосу – данні про об'єкти зондування, зареєстровані системою ДЗЗ;

державний користувач – державний орган, підприємство, установа та організація державної форми власності, які отримують і використовують дані ДЗЗ для вирішення господарських, наукових та інших завдань;

державний архів ДЗЗ – складова частина наземного інформаційного комплексу, яка забезпечує систематизування, зберігання та доступ до даних ДЗЗ,

що були закуплені за державні кошти, прийняті від національних космічних систем ДЗЗ, або отримані державними органами у інший законний спосіб;

експлуатація національної космічної системи ДЗЗ - комплекс заходів із забезпечення безперебійного функціонування космічної системи ДЗЗ на всіх етапах її життєдіяльності від створення до завершення експлуатації, включно із питаннями запуску, управління, планування роботи, прийому і обробки інформації, а також архівування та розповсюдження даних ДЗЗ;

замовник даних ДЗЗ – державний орган, юридична або фізична особа, що замовляє проведення робіт з ДЗЗ визначених ділянок земної поверхні чи атмосфери, обробку даних ДЗЗ, або отримання архівних даних ДЗЗ;

інформаційні продукти ДЗЗ - дані ДЗЗ, оброблені у відповідності до потреб користувачів, із визначеним рівнем обробки, результатами тематичного дешифрування та включенням додаткової інформації (цифрових карт місцевості, цифрових моделей рельєфу, цифрових тематичних карт тощо);

іноземний користувач - іноземна юридична особа, або іноземець, що використовує дані ДЗЗ та результати їх обробки;

комерційний користувач - фізична або юридична особа, яка використовує дані ДЗЗ та результати їх обробки на комерційній основі;

кінцевий користувач - державний або комерційний користувач, що використовує дані ДЗЗ та результати їх обробки;

космічний апарат ДЗЗ - космічний апарат, діє в рамках відповідної космічної системи та здійснює дистанційне зондування Землі з космосу;

ліцензія кінцевого користувача (ліцензійна угода кінцевого користувача) – документ, що визначає права та обмеження на використання суб'єктом діяльності у сфері ДЗЗ закуплених, або отриманих у інший законний спосіб, даних ДЗЗ;

національний космічний апарат ДЗЗ (національна космічна система ДЗЗ) - космічний апарат ДЗЗ (космічна система ДЗЗ), що створений та експлуатується в рамках Загальнодержавної цільової науково-технічної космічної програми України;

національний оператор космічних систем ДЗЗ - юридична особа публічного права, яка забезпечує експлуатування національної космічної системи ДЗЗ та взаємодію з користувачами і уповноважена на це власником національної космічної системи ДЗЗ;

оброблені дані ДЗЗ – дані ДЗЗ, що є результатом обробки первинних даних до відповідного рівня обробки у відповідності до державних стандартів України або міжнародних стандартів у сфері ДЗЗ;

оператор космічних систем ДЗЗ - юридична особа, яка забезпечує експлуатування системи ДЗЗ та взаємодію з користувачами і уповноважена на це власником системи ДЗЗ;

первинні дані ДЗЗ - необроблені дані, які отримуються за допомогою апаратури дистанційного зондування, що встановлена на борту космічного апарату ДЗЗ, і передаються або доставляються на Землю з космосу;

продукти ДЗЗ з доданою вартістю - продукти, які є похідними від оброблених даних ДЗЗ і включають частину інформації іншого роду (цифрові моделі рельєфу, цифрові тематичні карти, результати наземного моніторингу тощо);

попередня обробка – геометрична і радіометрична корекція первинних даних ДЗЗ програмно-технічними засобами, а також приведення отриманих зображень до стандартної або заданої картографічної проекції;

система ДЗЗ (космічна) – сукупність космічних та наземних технічних і інформаційних засобів, які функціонально та організаційно пов'язані між собою і забезпечують виконання завдань ДЗЗ.

Стаття 2. Законодавство про діяльність у сфері ДЗЗ

Діяльність в сфері ДЗЗ регулюється Конституцією України, міжнародними договорами, цим Законом та іншими нормативно-правовими актами України у цій сфері.

Стаття 3. Завдання законодавства про діяльність у сфері ДЗЗ та принципи діяльності у сфері ДЗЗ

Завданням законодавства про діяльність у сфері ДЗЗ є регулювання відносин у сфері ДЗЗ для забезпечення потреб держави, юридичних та фізичних осіб у результатах ДЗЗ, а також визначення засад державної політики щодо розвитку і підтримки сфери ДЗЗ в Україні.

Держава сприяє широкому впровадженню інформації та технологій ДЗЗ у щоденну практику органів виконавчої влади відповідно до їх повноважень та покладених на них завдань.

Держава є власником національних космічних систем ДЗЗ та інформаційних ресурсів ДЗЗ, що були створені, придбані, накопичені за рахунок коштів державного бюджету та місцевих бюджетів, а також отримані державними установами у інший законний спосіб.

ДЗЗ в Україні здійснюється відповідно до таких принципів:

відкритості та загальнодоступності даних ДЗЗ в межах чинного законодавства;

дотримання міжнародних зобов'язань держави, що прийняті у сфері дистанційного зондування земної поверхні;

першочергового врахування інтересів держави при здійсненні ДЗЗ;

міжвідомчої координації і кооперації щодо обміну та багатоцільового використання оперативних та архівних даних ДЗЗ;

пріоритетного надання даних ДЗЗ державним органам з метою забезпечення оборони і безпеки держави, безпеки громадян, екологічної безпеки, запобігання надзвичайним ситуаціям природного та техногенного характеру, охорони правопорядку та законності, відстеження стану аграрно-промислового комплексу, топографо-геодезичної і картографічної діяльності, відстеження гідрометеорологічних та атмосферних процесів тощо;

сприяння охороні навколишнього природного середовища та дотриманню вимог природоохоронного законодавства;

широкого використання результатів наукових досліджень.

Порядок надання та використання даних ДЗЗ, інформація у яких, або про які, належить до категорії з обмеженим доступом визначається чинним законодавством і відповідними нормативними актами.

Стаття 4. Об'єкт діяльності з ДЗЗ

Об'єктом діяльності з ДЗЗ є поверхня Земної кулі, включно із елементами суходолу, водного середовища, атмосфери, природними явищами та антропогенними факторами і утвореннями.

Стаття 5. Суб'єкти діяльності у сфері ДЗЗ

Суб'єктами діяльності у сфері ДЗЗ є:

Кабінет Міністрів України;

центральний орган виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику у сфері космічної діяльності, установи та підприємства космічної галузі, що входять до сфери його управління;

центральний орган виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері топографо-геодезичної і картографічної діяльності, його органи на місцях;

Міністерство оборони України;

Служба безпеки України;

розвідувальні органи України;

Національна академія наук України;

інші державні органи, наукові та освітні установи;

юридичні та фізичні особи, (в тому числі іноземні юридичні особи чи іноземці, які діють на території України і володіють інформацією ДЗЗ на територію України), відповідно до законодавства України.

РОЗДІЛ II

ДЕРЖАВНЕ УПРАВЛІННЯ В СФЕРІ ДИСТАНЦІЙНОГО ЗОНДУВАННЯ ЗЕМЛІ

Стаття 6. Державне регулювання у сфері ДЗЗ

Державне регулювання у сфері ДЗЗ спрямоване на забезпечення і захист прав та законних інтересів учасників правовідносин у сфері ДЗЗ, забезпечення захисту інформації при її створенні, закупівлі, обробці, передачі, збереженні і розповсюдженні, а також реалізації інших цілей.

Стаття 7. Органи державного управління в сфері ДЗЗ

Державне управління в сфері ДЗЗ здійснюють: Кабінет Міністрів України, центральний орган виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику у сфері космічної діяльності, Міністерство оборони України, Служба безпеки України, розвідувальні органи України та інші органи виконавчої влади у межах їх компетенції.

Стаття 8. Компетенція Кабінету Міністрів України в сфері ДЗЗ

Кабінет Міністрів України в сфері ДЗЗ:

затверджує та контролює виконання Національного плану заходів з моніторингу території України з космосу;

визначає порядок надходження, розповсюдження, використання, зберігання та ведення обліку матеріалів ДЗЗ;

організовує державний контроль за діяльністю органів виконавчої влади у сфері ДЗЗ та забезпечує цільову підтримку вирішення за допомогою даних ДЗЗ найбільш важливих для країни тематичних завдань;

вирішує інші питання.

Стаття 9. Компетенція центрального органу виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику у сфері космічної діяльності, у сфері ДЗЗ

Центральний орган виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику у сфері космічної діяльності, крім іншого, має повноваження щодо реалізації державної політики у сфері ДЗЗ.

До компетенції центрального органу виконавчої влади, що має повноваження щодо реалізації державної політики у сфері ДЗЗ з питань космічної діяльності, належить:

координація діяльності у сфері ДЗЗ з космосу, здійснення загального керівництва виконанням робіт у сфері ДЗЗ з космосу (крім розвідувальної діяльності та заходів із забезпечення державної безпеки);

організація робіт зі створення, запуску космічних апаратів, управління, а також експлуатації за цільовим призначенням національних космічних систем ДЗЗ;

організація розповсюдження даних від національних космічних систем ДЗЗ та, в рамках окремих договорів або угод, координація та організація закупівель і розповсюдження даних від іноземних космічних апаратів ДЗЗ (в тому числі і в інтересах національної безпеки та оборони України за окремими угодами з Міністерством оборони України, його розвідувальним органом, Службою безпеки України, розвідувальними органами України або іншими державними органами);

забезпечення архівації даних ДЗЗ від національних космічних апаратів та закуплених за державні кошти даних від іноземних космічних апаратів ДЗЗ, а також надання архівних даних споживачам;

організація робіт з постійного моніторингу території України включно із шельфовою зоною та виключною економічною (морською) зоною та визначених, згідно заявок споживачів за допомогою національних космічних систем ДЗЗ та з використанням даних від іноземних космічних апаратів ДЗЗ;

організація міжнародного співробітництва у сфері ДЗЗ і забезпечення виконання робіт з ДЗЗ в рамках міжнародних угод та проектів;

створення об'єднаної системи доступу, багатоцільового використання, архівації і контролю за розповсюдженням даних ДЗЗ, що закуплені за бюджетні кошти;

забезпечення стабільного функціонування та розвитку існуючої в Україні наземної інфраструктури ДЗЗ в інтересах держави;

ініціювання та участь у розробці державних і міжнародних стандартів у сфері ДЗЗ та державних програм у частині стосовній ДЗЗ (крім питань топографо-геодезичної і картографічної діяльності);

створення, розвиток та забезпечення функціонування і експлуатації національних космічних систем ДЗЗ;

організація виконання перспективних розробок у сфері використання даних ДЗЗ, а також технологій тематичної обробки даних ДЗЗ їх архівації та розповсюдження;

організація та координація діяльності, пов'язаної із доставкою національних космічних апаратів ДЗЗ до космодромів та полігонів запуску, передпускової підготовки та заходів із виведення національних космічних апаратів ДЗЗ на орбіту;

організація виконання льотно-конструкторських випробувань національних космічних систем ДЗЗ, введення їх в експлуатацію;

організація експлуатації національних космічних систем: управління космічними апаратами ДЗЗ в польоті, прийому та обробки даних ДЗЗ, прийому та обробки телеметричної інформації, збору заявок на зйомку від державних та комерційних споживачів, розповсюдження та архівація даних ДЗЗ;

організація прийому, обробки, розповсюдження та архівації даних ДЗЗ від іноземних космічних апаратів ДЗЗ, що приймаються на прийомні станції, які знаходяться в його підпорядкуванні, в режимі відкритого доступу або в рамках окремих угод із міжнародними організаціями або компаніями, що є власниками космічних апаратів ДЗЗ;

визначення умов отримання, оброблення, розповсюдження, використання і архівації даних ДЗЗ в Україні, в тому числі з урахуванням прийнятих міжнародних зобов'язань в рамках укладених договорів з питань співробітництва у сфері ДЗЗ (крім питань розвідувальної діяльності);

координація робіт з формування та розвитку державного архіву даних ДЗЗ, контроль та підтримка його функціонування в інтересах держави;

організація проведення експертної оцінки програм у сфері ДЗЗ та проектів виконання робіт з ДЗЗ, контроль їх результатів;

затвердження нормативно-технічної документації з питань ДЗЗ;

підготовка пропозицій щодо створення у встановленому порядку спеціальних установ або організацій, необхідних для забезпечення діяльності у сфері ДЗЗ в інтересах держави;

представлення України в рамках міжнародних проектів співробітництва у сфері ДЗЗ, формування державної політики та координація діяльності державних установ у сфері ДЗЗ в рамках міждержавних структур та організацій;

сприяння підготовці кадрів для розвитку сфери ДЗЗ в державних органах, наукових та освітніх установах;

вдосконалення методів організації робіт із ДЗЗ, методів і технологій калібрування, підтвердження достовірності даних ДЗЗ (в т.ч. полігонне засвідчення), а також тематичної обробки даних ДЗЗ в інтересах держави;

здійснення державного контролю за діяльністю у сфері ДЗЗ (крім питань розвідувальної діяльності та державної безпеки) відповідно до Закону України «Про основні засади державного нагляду (контролю) у сфері господарської діяльності»;

встановлення порядку функціонування Державного архіву даних ДЗЗ;

визначення, спільно з Міністерством оборони України, умов і порядку надання до розвідувального органу Міністерства оборони України матеріалів ДЗЗ надвисокої просторової розрізненості території України з метою виявлення зображень військових та особливо важливих (небезпечних) об'єктів;

виконання інших функцій в сфері ДЗЗ відповідно до Положення про центральний орган виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику у сфері космічної діяльності, законів України та актів Президента України.

Стаття 10. Компетенція інших державних органів у сфері ДЗЗ

Міністерство оборони України:

здійснює роботи з ДЗЗ на території держави та поза її кордонами, в межах покладених на них завдань та визначених законодавством повноважень. Такі роботи Міністерство оборони України може проводити самостійно, або спільно з центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику у сфері космічної діяльності.

розробляє концептуальні основи державної космічної політики та Загальнодержавну цільову науково-технічну космічну програму України в частині, пов'язаній зі створенням та використанням космічної техніки ДЗЗ військового призначення, а також разом із центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику у сфері космічної діяльності – космічної техніки ДЗЗ подвійного призначення;

формує та організовує виконання замовлень на роботи, пов'язані зі створенням і використанням космічної техніки ДЗЗ військового, а також разом із центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику у сфері космічної діяльності - космічної техніки ДЗЗ подвійного призначення на основі Загальнодержавної цільової науково-технічної космічної програми України;

здійснює використання космічної техніки у сфері оборони України, а також забезпечує разом із центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику у сфері космічної діяльності, функціонування і розвиток об'єктів наземної та космічної інфраструктури ДЗЗ;

забезпечує контроль виконання робіт з ДЗЗ, результати яких використовуються в інтересах оборони України;

здійснює контрольний перегляд матеріалів ДЗЗ надвисокої просторової розрізненості (менше 1 м) території України з метою виявлення зображень військових та особливо важливих (небезпечних) об'єктів.

Служба безпеки України:

здійснює роботи з ДЗЗ на території держави та поза її кордонами, в межах покладених на них завдань та визначених законодавством повноважень. Такі роботи Служба безпеки України може проводити самостійно, або спільно з центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику у сфері космічної діяльності;

забезпечує захист державної безпеки України у сфері використання інформації ДЗЗ, зокрема даних ДЗЗ надвисокої розрізненості (менше 1 м) на території України та похідних інформаційних продуктів, з метою недопущення їх використання для ведення терористичної, розвідувально-підривної діяльності з боку іноземних спеціальних служб, та посягань з боку окремих організацій, груп та осіб.

Розвідувальні органи України:

здійснюють роботи з ДЗЗ на території держави та поза її кордонами, в межах покладених на них завдань та визначених законодавством повноважень. Такі роботи розвідувальні органи України можуть проводити самостійно, або спільно з центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізацію державної політики у сфері космічної діяльності.

Компетенція інших органів виконавчої влади в сфері ДЗЗ визначається законами України та відповідними нормативно-правовими актами.

РОЗДІЛ III

ОСНОВИ ДІЯЛЬНОСТІ У СФЕРІ ДИСТАНЦІЙНОГО ЗОНДУВАННЯ ЗЕМЛІ

Стаття 11. Основні вимоги щодо здійснення дистанційного зондування Землі космосу

Під час здійснення робіт з ДЗЗ повинні забезпечуватися:

дотримання вимог законодавства України;

розроблення нових ефективних методів і технологій ДЗЗ та їх впровадження;

використання для оброблення та аналізу даних ДЗЗ сучасних методів і технологій та сертифікованого програмного забезпечення;

розроблення нових методів спільного використання (комплексування) технологій ДЗЗ, геоінформаційних технологій і систем глобального позиціонування;

перевірка відповідності характеристик сенсорів ДЗЗ, які використовуються для одержання супутникових даних, заявленим значенням (через калібрування та верифікацію сенсорів);

контроль відповідності розроблених методів і технологій ДЗЗ умовам їх цільового використання (валідація);

підтримка та удосконалення засобів наземного сегменту, калібрування бортових сенсорів, валідація методів і технологій ДЗЗ;

додержання вимог державних та міжнародних стандартів;

дотримання вимог щодо охорони державної таємниці;

зберігання, облік та контроль за розповсюдженням даних ДЗЗ та результатів їх тематичного оброблення.

Стаття 12. Роботи у сфері ДЗЗ загальнодержавного призначення

До робіт загальнодержавного призначення у сфері ДЗЗ належать:

роботи із виконання Національного плану заходів з моніторингу території України з космосу;

виконання космічної зйомки та тематичної обробки даних ДЗЗ для постійного (регулярного) моніторингу території України її територіальних вод, суміжних територій та ділянок земної поверхні, з метою забезпечення оборони та безпеки держави, безпеки громадян, охорони правопорядку та законності, відстеження стану агропромислового комплексу, екологічного моніторингу та дотримання вимог природоохоронного законодавства, топографо-геодезичної і картографічної діяльності, лісо- та землекористування, містобудування, відстеження надзвичайних ситуацій та ліквідації їх наслідків, моніторингу морських акваторій та водних об'єктів, відстеження гідрометеорологічних та атмосферних процесів, інших державних завдань;

розробка та створення національних космічних апаратів ДЗЗ, технічних засобів наземного інформаційного комплексу та наземного комплексу управління, спеціальних програмно-технічних комплексів обробки даних ДЗЗ, засобів архівації та розповсюдження даних ДЗЗ, геопорталів та відповідного програмного забезпечення;

розробка та впровадження в інтересах державних користувачів спеціального програмного забезпечення та методів тематичної обробки даних ДЗЗ;

формування і забезпечення функціонування державного архіву даних ДЗЗ із системою інтерактивного розподіленого доступу до інформації для споживачів;

наповнення і розвиток національної інфраструктури геопросторових даних;

створення та наповнення відомчих, галузевих та загальнодержавних геоінформаційних систем і геопорталів;

здійснення науково-дослідних і дослідно-конструкторських робіт у сфері ДЗЗ, методичне, метрологічне, нормативно-технічне та нормативно-правове забезпечення робіт з ДЗЗ;

забезпечення взаємодії та інформаційного обміну даними ДЗЗ в рамках міжнародного співробітництва.

Стаття 13. Фінансування діяльності у сфері ДЗЗ

Роботи загальнодержавного призначення у сфері ДЗЗ, фінансуються за рахунок Державного бюджету України в рамках видатків передбачених

Загальнодержавною цільовою науково-технічною космічною програмою України на відповідний рік, іншими державними цільовими програмами зацікавлених державних органів, в рамках бюджетних програм зацікавлених державних органів, коштів приватних національних та іноземних інвесторів, власних коштів суб'єктів діяльності у сфері ДЗЗ, у тому числі, залучених у рамках державно-приватного партнерства, надходжень з інших джерел у відповідності із законодавством України.

Безпосереднє фінансування здійснюється у залежності від встановлених Державним бюджетом призначень за кожною державною цільовою програмою, виходячи з фінансових можливостей Державного бюджету країни та фінансових можливостей інших суб'єктів діяльності у сфері ДЗЗ.

Фінансування робіт та закупівель даних ДЗЗ та послуг з виконання Національного плану заходів з моніторингу території України з космосу проводиться за рахунок Державного бюджету України, зокрема державних цільових програм зацікавлених державних органів, спеціальних фондів та видатків зацікавлених державних органів, бюджетів обласних районних та міських рад, коштів, які отримуються в рамках міжнародної допомоги, інвестиційних проектів, інших джерел.

Фінансування робіт у сфері ДЗЗ, що виконуються за рішенням місцевих органів виконавчої влади та органів місцевого самоврядування, провадиться відповідно за рахунок місцевих бюджетів.

Діяльність у сфері ДЗЗ може здійснюватись на підставі державно-приватного партнерства, згідно чинного законодавства.

Інші замовники робіт у сфері ДЗЗ здійснюють фінансування цих робіт за власний рахунок відповідно до укладених договорів.

Стаття 14. Створення та державна реєстрація національних космічних систем ДЗЗ

Порядок розроблення, створення, запуску, випробувань, використання (експлуатації), державної реєстрації права власності та інших речових прав щодо національних космічних систем ДЗЗ визначається діючим законодавством і відноситься до повноважень центрального органу виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику у сфері космічної діяльності.

Власником національних космічних систем ДЗЗ є держава в особі центрального органу виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику у сфері космічної діяльності.

Стаття 15. Експлуатація національних космічних систем ДЗЗ та іноземних космічних апаратів ДЗЗ, використання інформації ДЗЗ

Використання (експлуатація) національних космічних апаратів ДЗЗ здійснюється його власником або Національним оператором космічних систем

ДЗЗ, яка в установленому законодавством порядку уповноважена власником на провадження діяльності з використання (експлуатації) космічного апарату ДЗЗ.

Управління національними космічними апаратами ДЗЗ на всіх етапах від їх запуску до завершення польоту здійснюють установи (організації), відповідальні за використання (експлуатацію) цих апаратів, які призначаються центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику у сфері космічної діяльності.

Використання (експлуатація) та/або управління іноземними космічними апаратами ДЗЗ здійснюється його власником або у режимі віддаленого доступу зареєстрованою в Україні юридичною особою публічного чи приватного права, які в установленому законодавством порядку уповноважені власником на провадження діяльності з використання (експлуатації) космічного апарату ДЗЗ в Україні або інформації від нього.

Використання інформації від іноземних космічних апаратів ДЗЗ надвисокої просторової розрізненості (менше 1 м) на території України має погоджуватись із Службою Безпеки України та центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізацію державної політики у сфері космічної діяльності (крім питань розвідувальної діяльності).

Відомості щодо замовників інформації ДЗЗ надвисокої просторової розрізненості (менше 1 м) на території України (назва замовника, контактні дані, координати і шейп-файл замовлення, дата/період зйомки, розрізненість, космічний апарат тощо) мають подаватись від Оператора космічних систем ДЗЗ та діючих в Україні дистриб'юторів даних ДЗЗ і комерційних структур, до Служби безпеки України (крім замовлень, що виконуються в рамках розвідувальної діяльності).

Служба безпеки України, Міністерство оборони України і центральний орган виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику у сфері космічної діяльності мають спільно відпрацьовувати питання контролю та коригування контенту комерційних геопросторових сервісів щодо наявності і використання космічних знімків та детальної видової інформації по військовим, особливо небезпечним і особливо важливим об'єктам на території України.

Власники вказаних комерційних геопросторових сервісів, на вимогу (за запитом) зазначених вище державних органів, мають приводити відповідне корегування щодо допустимого рівня якості та інформативності видової інформації (космічних знімків), що розміщується на цих геопросторових сервісах.

Стаття 16. Придбання, обробка і розповсюдження даних ДЗЗ

Відносини між суб'єктами у сфері дистанційного зондування Землі, зокрема щодо придбання, обробки та розповсюдження даних ДЗЗ, здійснюються на основі договорів, що укладаються відповідно до законодавства України.

Дані ДЗЗ поширюються згідно вимог законодавства України, включаючи вимоги щодо захисту інформації з обмеженим доступом, а також із дотриманням прав інтелектуальної власності та виключних прав на них, а також у відповідності до норм міжнародного права і вимог цього закону.

Отримання даних ДЗЗ споживачами може здійснюватися через Операторів космічних систем ДЗЗ, офіційних дистриб'юторів, відповідні комерційні структури, а також безпосередньо через наявні у користувачів наземні приймальні станції.

Оператори космічних систем ДЗЗ забезпечують їх експлуатацію та розповсюдження даних ДЗЗ та похідних продуктів серед споживачів.

Оператори космічних систем ДЗЗ укладають з користувачами договори на поставку даних ДЗЗ. У договорах можуть міститись додаткові умови і обмеження, що стосуються поводження з даними ДЗЗ, кількості допущених користувачів, копіювання тощо.

Національний оператор космічної системи ДЗЗ забезпечує розповсюдження даних ДЗЗ від національної космічної системи ДЗЗ та/або іноземних космічних систем ДЗЗ (за окремими договорами з дистрибуції). Повноваження на здійснення такої діяльності Національний оператор космічної системи ДЗЗ отримує від центрального органу виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізацію державної політики у сфері космічної діяльності.

Положення про Національного оператора космічної системи ДЗЗ та документи щодо організації його роботи зі споживачами даних ДЗЗ затверджуються центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізацію державної політики у сфері космічної діяльності.

Державні користувачі мають право отримувати інформацію від національних космічних систем на безкоштовній основі, або на пільгових умовах, згідно законодавства України. Отримані дані ДЗЗ мають бути оброблені до визначених рівнів обробки згідно державних стандартів України або міжнародних стандартів у цій сфері.

Для забезпечення потреб держави у даних ДЗЗ, щороку (у поточному на майбутній рік) приймається Національний план заходів з моніторингу території України.

Стаття 17. Національний план заходів з моніторингу території України з космосу

Національний план заходів з моніторингу території України з космосу формується Національним оператором космічних систем Дистанційного зондування Землі (далі – Національним оператором КС ДЗЗ) з метою:

забезпечення потреб держави у даних ДЗЗ; оптимізації витрат та зменшення часу на закупку даних ДЗЗ в інтересах держави; встановлення єдиної системи закупівлі, використання, архівації, і розповсюдження даних ДЗЗ; розвитку співпраці і взаємодії між державними органами, науковими установами та іншими державними та міжнародними інституціями щодо використання даних ДЗЗ в інтересах держави.

Національний план заходів з моніторингу території України з космосу має узагальнювати річні потреби центральних та місцевих органів влади, наукових установ та інших державних органів у даних ДЗЗ з космосу та (за необхідності) потреби щодо їх тематичної обробки. Національний план з моніторингу території України формується на п'ятирічний термін.

Національний оператор КС ДЗЗ узгоджує з центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику у сфері космічної діяльності Національний план заходів з моніторингу території України з космосу та затверджує його в Кабінеті Міністрів України.

Координує розробку та виконання Національного плану заходів з моніторингу території України з космосу центральний орган виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику у сфері космічної діяльності, за участі Міністерства оборони України, у співпраці з центральним органом виконавчої влади, що реалізує державну політику у галузі топографо-геодезичної і картографічної діяльності, іншими зацікавленими державними органами.

Для забезпечення колегіальності та узгодженості щодо врахування потреб державних органів під час формування щорічного Національного плану заходів з моніторингу території України з космосу, за координації центрального органу виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику у сфері космічної діяльності, має створюватись міжвідомча комісія.

Для виконання робіт з формування Національного плану заходів з моніторингу території України з космосу у кожному зацікавленому державному органі, наукових установах можуть створюватись цільові групи фахівців, які повинні визначати та надавати до центрального органу виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізацію державної політики у сфері космічної діяльності, інформацію щодо річної потреби (на наступний рік) зацікавленого державного органу, наукової установи.

Виконання Національного плану заходів з моніторингу території України з космосу проводиться в межах чинного законодавства у сфері проведення державних закупівель. Контракти на закупівлю даних ДЗЗ готуються та підписуються зацікавленими державними органами, науковими установами.

За потреби, зацікавлені державні органи, наукові установи, можуть делегувати це право (із відповідними фінансовими ресурсами) центральному

органу виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізацію державної політики у сфері космічної діяльності, або звертатись за консультаціями.

При здійсненні таких закупівель перевага надається даним ДЗЗ, що можуть використовуватись багатьма державними користувачами (мають мультикористувацьку ліцензію) і можуть вільно використовуватись в Україні для вирішення державних та наукових завдань.

Дані ДЗЗ, закуплені в рамках виконання Національного плану заходів з моніторингу території України з космосу, та результати їх обробки, надходять до Державного архіву даних ДЗЗ і можуть застосовуватись залежно від умов ліцензії щодо їх використання, а також з дотриманням вимог щодо охорони інформації з обмеженим доступом.

Стаття 18. Державний архів даних дистанційного зондування Землі (з космосу)

Державний архів даних ДЗЗ (з космосу) створюється центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізацію державної політики у сфері космічної діяльності на фондах Оператора космічної системи ДЗЗ або на базі спеціально визначеної організації (установи).

Порядок роботи Державного архіву даних ДЗЗ визначається цим законом та окремим Положенням про Державний архів даних ДЗЗ, що розробляється вказаною вище визначеною організацією (установою) та затверджується центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізацію державної політики у сфері космічної діяльності.

Державний архів даних ДЗЗ повинен бути оснащений системою інтерактивного розподіленого доступу до інформації ДЗЗ для державних користувачів або геопорталом, системою пошуку та каталогізації даних ДЗЗ і результатів тематичної обробки даних ДЗЗ за датою отримання, координатами, космічним апаратом, типом сенсору (оптичний/радіолокаційний/інший), спектральними діапазонами, просторовою розрізненістю.

Копії даних ДЗЗ від іноземних супутників, що були закуплені за бюджетні кошти, мають передаватись до Державного архіву даних ДЗЗ негайно після надходження таких даних до державного органу, що здійснив таку закупівлю (окрім даних, що закуплені або отримані в рамках заходів з розвідувальної діяльності чи забезпечення державної безпеки).

З метою уникнення дублювання при здійсненні державних закупівель даних ДЗЗ державний орган, що здійснює (планує) такі закупівлі, має надіслати письмовий запит до центрального органу виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізацію державної політики у сфері космічної діяльності, та отримати довідку від Державного архіву даних ДЗЗ щодо наявності або відсутності у нього необхідних даних ДЗЗ (крім випадків, пов'язаних із виконанням заходів розвідувальної діяльності, забезпечення державної безпеки).

На базі Державного архіву даних ДЗЗ має бути створена підсистема інформаційної взаємодії між органами виконавчої влади, органами місцевого самоврядування та суб'єктами господарювання щодо закупівлі, розповсюдження та комплексного використання даних ДЗЗ.

Державний архів даних ДЗЗ також може залучатись в межах заходів з міжнародного співробітництва у сфері ДЗЗ, або в ході реалізації проектів у сфері ДЗЗ в рамках державно-приватного партнерства.

Державні користувачі мають право отримувати інформацію ДЗЗ від Державного архіву даних ДЗЗ та користуватися нею залежно від обмежень, що накладаються умовами наявної ліцензії кінцевого користувача, яка регулює порядок їх використання, а також із додержанням вимог цього Закону та законодавства про авторське право.

Під час користування матеріалами Державного архіву даних ДЗЗ забороняється: несанкціоноване копіювання даних ДЗЗ та матеріалів спеціальної тематичної обробки цих даних; передача даних ДЗЗ від національних космічних апаратів ДЗЗ, або копій закуплених за бюджетні кошти даних ДЗЗ з іноземних космічних апаратів, іншим особам без згоди центрального органу виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізацію державної політики у сфері космічної діяльності.

Стаття 19. Дані дистанційного зондування як об'єкт власності

Дані ДЗЗ можуть бути державними та недержавними і, як майно можуть перебувати у власності громадян, державних органів, органів місцевого самоврядування, організацій та громадських об'єднань.

Фізичні та юридичні особи є власниками тих даних ДЗЗ, які придбані ними на законних підставах.

Дані ДЗЗ, що є власністю держави, перебувають на обліку у державних органах відповідно до їх компетенції, підлягають обліку та захисту.

Суб'єкти, що представляють відповідно до чинного законодавства дані ДЗЗ до державних органів і організацій в обов'язковому порядку, не втрачають своїх прав на ці дані та на використання інформації, що міститься в них. Права власності на інформаційні ресурси (продукти), що містять дані ДЗЗ (первинні дані, оброблені дані, тематична інформація), належать особі, яка їх розробила.

Право власності на засоби обробки даних ДЗЗ не створює права власності на інформаційні ресурси, що містять дані ДЗЗ, які належать іншим власникам. Дані ДЗЗ, що обробляються в порядку надання послуг або при спільному використанні цих засобів обробки, належать їх власнику. Належність і режим похідної продукції, створеної в цьому випадку, регулюються відповідними договорами та законодавством України.

Стаття 20. Ліцензія кінцевого користувача даних ДЗЗ

При здійсненні діяльності з ДЗЗ суб'єкти такої діяльності мають дотримуватись вимог ліцензій кінцевого користувача (або інших подібних ліцензій), які регулюють використання даних ДЗЗ згідно вимог постачальника даних ДЗЗ (оператор космічних систем ДЗЗ, дистриб'ютор).

Ліцензія кінцевого користувача визначає права та обмеження на використання суб'єктом діяльності у сфері ДЗЗ закуплених, або отриманих у інший законний спосіб, даних ДЗЗ.

Державні та комерційні користувачі можуть створювати визначену у ліцензії кінцевого користувача кількість друкованих і електронних копій необроблених даних ДЗЗ та сумісних за вимогами оброблених зображень, даних тематичної обробки, продуктів на основі космічних знімків та додаткових даних.

Стаття 21. Особливості державного управління у сфері ДЗЗ в умовах надзвичайних ситуацій та введення воєнного стану (особливого періоду)

Суб'єкти діяльності з ДЗЗ, що володіють даними ДЗЗ, які складають відомості про прогнозовані та виниклі надзвичайні ситуації (природного, техногенного або іншого характеру чи походження), а також щодо їх наслідків, зобов'язані негайно передати їх спеціально уповноваженому центральному органу державної влади, який реалізує державну політику у сфері цивільного захисту, захисту населення і територій від надзвичайних ситуацій та запобігання їх виникненню, ліквідації наслідків надзвичайних ситуацій, рятувальної справи, гасіння пожеж, пожежної та техногенної безпеки, діяльності аварійно-рятувальних служб, а також гідрометеорологічної діяльності(далі – органу уповноваженому з НС).

Якщо на території окремих районів держави, чи на прикордонних ділянках, склалася надзвичайна ситуація (НС), пріоритет у виконанні заявок на отримання даних ДЗЗ щодо території НС, надається органу уповноваженому з НС.

Оператор космічної системи ДЗЗ зобов'язаний прийняти заявки на отримання даних від органу уповноваженому з НС і забезпечити їх виконання. У разі конфлікту заявок оператор космічної системи ДЗЗ зобов'язаний насамперед виконати заявки вказаного вище у цій статті державного органу, незалежно від встановленого порядку виконання заявок.

Під час надзвичайних ситуацій орган уповноважений з НС має права обмежувати отримання даних ДЗЗ зони надзвичайної ситуації. Порядок та умови передачі даних ДЗЗ і використання заявок на зйомку визначаються власником космічного апарату ДЗЗ та чинним законодавством держави.

Якщо на території держави вводиться воєнний стан (особливий період), управління експлуатацією космічними апаратами ДЗЗ (розпорядження бортовим ресурсом), що відносяться до юрисдикції держави, переходить до військового командування (Генеральний штаб Збройних Сил України). Порядок управління експлуатацією космічними апаратами ДЗЗ в цьому випадку визначається рішенням Кабінету Міністрів України. Під час введення особливого (воєнного)

стану Генеральний штаб Збройних Сил України має право обмежувати отримання даних ДЗЗ на визначених ним територіях держави.

Стаття 22. Відповідальність при здійсненні діяльності у сфері ДЗЗ з космосу

Суб'єкти, винні у порушенні законодавства у сфері ДЗЗ з космосу, несуть відповідальність згідно з чинним законодавством.

Зокрема, відповідальність настає у разі вчинення таких дій:

порушення законодавчо визначених норм, правил та стандартів під час виконання робіт з ДЗЗ;

порушення діючих міжнародних зобов'язань України у сфері ДЗЗ, у тому числі згідно договорів з Європейським Союзом;

здійснення дій або бездіяльності суб'єктів, які призвели до порушення прав користувачів та виробників даних ДЗЗ та похідних послуг;

порушення порядку обліку, зберігання та розповсюдження даних ДЗЗ та матеріалів їх тематичної обробки;

неналежного функціонування систем і об'єктів, які привели до втрат та матеріальних збитків для держави та користувачів;

здійснення дій або бездіяльності суб'єктів, які призвели до несанкціонованого відчуження, руйнування або знищення систем і об'єктів наземного сегменту космічних систем ДЗЗ;

порушенні умов користування матеріалами Державного архіву даних дистанційного зондування Землі, в тому числі несанкціоноване копіювання даних ДЗЗ та результатів їх тематичної обробки, а також несанкціонована передача таких даних і копій іншим особам.

Суб'єкти, які експлуатують супутники ДЗЗ, несуть міжнародну відповідальність за свою діяльність і забезпечують відповідність такої діяльності принципам і нормам міжнародного права, незалежно від того, здійснюється вона державними органами і організаціями чи юридичними або приватними особами.

РОЗДІЛ IV

ПРИКІНЦЕВІ ПОЛОЖЕННЯ

Цей Закон набирає чинності з дня його опублікування.

До приведення інших нормативно-правових актів у відповідність з нормами цього Закону вони діють у частині, що не суперечить цьому Закону.

Кабінету Міністрів України протягом шести місяців з дня набрання чинності цим Законом:

розробити і привести свої нормативно-правові акти у відповідність з цим Законом;

забезпечити перегляд і скасування міністерствами та іншими центральними органами виконавчої влади України їх нормативних актів, що суперечать цьому Закону.

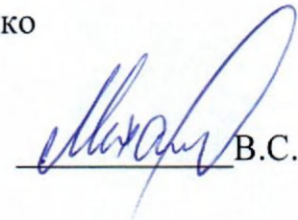
 Ю.М. Радченко

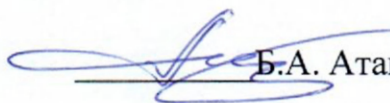
розробити і привести свої нормативно-правові акти у відповідність з цим Законом;

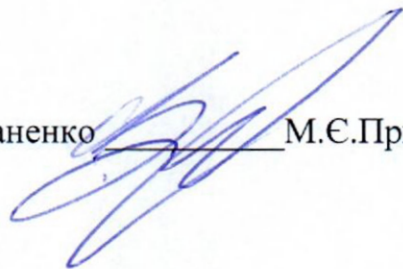
забезпечити перегляд і скасування міністерствами та іншими центральними органами виконавчої влади України їх нормативних актів, що суперечать цьому Закону.

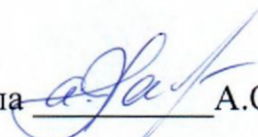
 Ю.М. Радченко

_____ О.Ю. Голуб

 В.С. Міхеєв

 Б.А. Атаманенко

 М.С. Приступа

 А.О. Жилков